

Hva skjer med pengene i Frogn?

Kommuneøkonomi er fullt av ord som «netto driftsresultat», «disposisjonsfond» og «behovskorrigert avvik». Men bak ordene handler det om noe alle kjenner: **inntekter, regninger, sparepenger og lån**. Dette heftet forklarer — uten fagspråk — hva en grundig gjennomgang av Frogn's økonomi fant. Og Frogn har en tøff tvist: en kommune **uten sparepenger å gjemme seg bak**, med høy gjeld, som balanserer på kanten av statlig økonomisk kontroll og krever inn mer skatt av egne innbyggere for å klare seg.

120 %

kommunens lån tilsvarer mer enn en hel årsinntekt. Hele fjorårets overskudd gikk til å betale ekstra på dette lånet

4,9 %

så liten er sparekontoen målt mot årsinntekten — og det finnes ikke noe «arvefond» i bakhånd. Frogn er nær statlig kontroll (ROBEK)

+3,3 %

året 2025 gikk likevel i pluss — men det skyldes innstramming og mer skatt, ikke at pengene «yngler» på en konto

Tenk på kommunen som en husholdning: Frogn «tjener» greit — skatt og overføringer fra staten. Men familien har tatt opp et stort boliglån for å bygge, og det tynger. Til forskjell fra de rike nabofamiliene har Frogn **ingen arv på en aksjekonto** å falle tilbake på. Da fjoråret gikk i pluss, ble overskuddet brukt til å betale ekstra ned på lånet — ikke til sparing. For å få det til å gå rundt har familien måttet **kreve inn mer** (eiendomsskatt og høyere gebyrer) og selge noen eiendeler, samtidig som de er nøye med hverdagsutgiftene. Det er omtrent det som skjer i Frogn nå.

Grunnlaget for dette heftet er en full analyse bygget på åpne offentlige tall (SSB, Statsforvalteren, kommunens egne rapporter, tilsyn og lokalpresse). Den tekniske rapporten viser alle kilder og utregninger. Hovedtallene her er fra 2025 — det siste året med endelige, reviderte tall (publisert 16. juni 2026).

Frogn bruker mindre enn forventet på de store tjenestene

For å sammenligne kommuner rettferdig kan man ikke bare se på kronebeløp — en kommune med mange barn trenger mer skole, en med mange eldre trenger mer omsorg. Staten har derfor et eget regnestykke som sier hva hver kommune *burde* trenge med akkurat sin befolkning. Vi har sammenlignet Frogn faktiske forbruk med dette «forventet behov»-tallet:

OMRÅDE	MER/MINDRE ENN FORVENTET PER ÅR	HVA BETYR DET?
Eldreomsorg og hjemmetjenester	51 mill. mindre	Drives stramt — klart under forventet. Den største innsparingen
Grunnskole	32 mill. mindre	Drives nøkternt — men karakterene (grunnskolepoeng 43,1) er gode
Barnehage	10 mill. mindre	Under forventet
Helsetjenester (legevakt, helsestasjon m.m.)	6 mill. mindre	Under forventet
Sosialhjelp m.m.	omtrent som forventet	Lå litt over året før, nå på linje med behovet
Administrasjon («byråkratiet»)	7 mill. mer	Over forventet — delvis fordi en liten kommune har færre å dele kostnadene på
Barnevern	8 mill. mer	Over forventet — og det er den posten som har økt mest fra året før

Det viktige: Frogn bruker *mindre* enn forventet på de store velferdstjenestene — eldreomsorg og skole alene rundt 83 millioner mindre enn det befolkningen tilsier. Det er ikke fordi kommunen er rik og raus. Det er fordi en kommune som balanserer på kanten av statlig kontroll **må** drive stramt — den har ikke råd til å bruke mer. Det vi kaller «mindre enn forventet» er her et tegn på innstramming, ikke på overflod.

Regnestykket forteller altså om en **presset kommune som strammer inn på det store**, samtidig som to mindre poster — administrasjon og barnevern — ligger over forventet. Hvorfor Frogn likevel klarer å holde tjenestene under behov uten å havne under statlig styring, henger sammen med hvordan kommunen henter inn penger. Det forklarer vi på de neste sidene.

Derfor «blir det dyrere å være innbygger i Frogn»

De rike nabokommunene i Akershus har ofte en stor sparekonto eller et «arvefond» fra salg av kraftaksjer, og noen lar derfor være å kreve inn eiendomsskatt. Frogn har ikke noe slikt fond. Når pengene blir knappe, og staten i tillegg har endret reglene slik at Frogn må gi fra seg rundt 14 millioner kroner ekstra, må kommunen finne pengene et annet sted. Svaret har vært å **kreve mer inn av egne innbyggere**.

- **Eiendomsskatt — det viktigste grepet.** Frogn innførte eiendomsskatt i 2022 (rundt 25 millioner kroner), økte den til rundt 50 millioner fra 2024, og trapper den nå videre opp: fra 2 promille i 2025 til 3 i 2026 og 4 i 2027–2028. Det betyr en stadig større regning på boligen din. Dette er motsatt vei av de rike nabokommunene uten eiendomsskatt.
- **Høyere gebyrer.** De kommunale gebyrene (vann, avløp, renovasjon m.m.) økte med 9,4 prosent fra 2024 til 2025 — rundt 1 845 kroner mer i året for en familie med to barn.
- **Salg av eiendom.** Kommunen har solgt eiendom for rundt 30 millioner kroner, blant annet er presteboligen lagt ut for salg. Dette er engangspenger som hjelper akkurat nå, men som ikke kommer igjen neste år.

Kort sagt: Frogn balanserer regnskapet ved å hente inn mer penger fra innbyggerne, ikke ved å tjene på en sparekonto. Ordføreren sa det rett ut: «Det blir dyrere å være en innbygger i Frogn.» Det er politisk omstridt — noen partier vil heller kutte mer i utgiftene enn å øke skatten — men flertallet bruker eiendomsskatten som hovedverktøy for å unngå statlig økonomisk kontroll.

Et varsko fra staten: I 2024 førte Statsforvalteren tilsyn med **hjemmetjenesten** i Frogn og fant lovbrudd: rutineene rundt elektronisk medisinstøtte var ikke godt nok dokumentert, opplæring var bare delvis registrert, og hendelser som burde vært meldt som avvik ble ikke fanget opp. Samme år fikk **Sogsti skole** pålegg om å rette opp svikt i arbeidet med elevenes skolemiljø. Dette betyr ikke at tjenestene er dårlige, men det viser at den stramme driften har gått ut over papirarbeidet og styringen — det koster å spare så mye over tid.

Lite på sparekontoen — og et stort lån som tynger

4,9 %

sparekontoen
(«disposisjonsfondet») målt mot
årsinntekten — tynn, og uten noe
arvefond i bakhånd

120 %

kommunens lån tilsvarer mer enn
en hel årsinntekt — høy gjeld
som trekker økonomien
strammere

~55 mill.

så mye av fjorårets overskudd
gikk til å betale ekstra ned på
lånet — i stedet for sparing

Her er den ærlige historien. Frogn klarte å gå i pluss i 2025, men kommunen er langt fra trygg.

Ingen arv å lene seg på

Flere rike kommuner i området har et **energifond** — penger fra salg av kraftaksjer som ligger i markedet og gir avkastning. Frogn har **ikke** et slikt fond. Sparekontoen er tynn (rundt 4,9 prosent av årsinntekten), og det finnes ingen reserve å trekke på hvis et år går dårlig. Derfor beskriver lokalpressen Frogn som «faretruende nær ROBEK» — det er navnet på registeret kommuner havner i når staten må overta styringen av økonomien. Kommunen kom faktisk nærmere dette ved utgangen av året enn ved inngangen.

Et stort lån — og overskuddet som gikk til å betale det ned

Frogn har tatt opp store lån for å bygge, blant annet et stort helsebygg. Gjelden tilsvarer mer enn en hel årsinntekt (120 prosent) — høyt. Da 2025 gikk i pluss, ble **hele overskuddet — rundt 55 millioner kroner — brukt til å betale ekstra ned på gjelden**, ikke til å bygge opp sparing. Det er fornuftig, men det betyr at overskuddet ikke ga noen ny buffer. Balansen hviler altså på at kommunen hvert år klarer å hente inn nok (skatt, gebyrer, eiendomssalg) og holde igjen på utgiftene. Et eneste dårlig år — svikt i skatteinntekter eller høyere renter — kan raskt skyve Frogn over kanten, fordi det ikke finnes noe fond å tære på.

Det ærlige bildet: Frogn er verken «blakk» eller «trygt rik». Det er en kommune med tynn sparekonto og høy gjeld, som holder hodet over vannet ved å kreve inn mer av innbyggerne og drive de store tjenestene stramt. Pluss-resultatet i 2025 er ekte, men skjørt — det bygger ikke en buffer, det betaler ned gammel gjeld. Den virkelige tryggheten kommer først når kommunen klarer å spare opp en reserve, og det er den ikke i nærheten av ennå.

Liten ordliste — «gresk» oversatt til norsk

Netto driftsresultat

Det som er igjen av årets inntekter når alle regninger og renter er betalt. I 2025 hadde Frogn et overskudd (**pluss 3,3 %**) — over det anbefalte nivået. Men hele overskuddet gikk til å betale ekstra på gjelden, ikke til sparing.

Disposisjonsfond

Kommunens sparekonto — penger som i prinsippet kan brukes når noe svikter. Måles i prosent av årsinntekten. Frogn: 4,9 % — tynt. Og det finnes ikke noe «arvefond» ved siden av, slik flere rike nabokommuner har.

ROBEK

Et statlig register over kommuner med så svak økonomi at staten må godkjenne pengebruken. Å være «nær ROBEK» betyr at kommunen er nær å miste styringen over egen økonomi. Frogn beskrives som «faretruende nær».

Netto lånegjeld

Kommunens «boliglån». Frogns gjeld tilsvarer rundt 120 % av en hel årsinntekt — høyt, og en viktig grunn til at kommunen må stramme inn og kreve inn mer skatt.

Eiendomsskatt

En skatt kommunen kan velge å kreve inn på eiendommer. Frogn innførte den i 2022 og trapper den opp fra 2 til 4 promille frem mot 2028. Det er hovedgrepet for å unngå ROBEK — og det gjør det dyrere å eie bolig i kommunen.

Behovskorrigert / utgiftsbehov

Statens regnestykke for hva en kommune burde trenge, ut fra hvor mange barn, unge og eldre den har. Det gjør det mulig å sammenligne Frogn rettferdig med helt ulike kommuner — og det er dette som viser at Frogn driver de store tjenestene under forventet behov.

Endelige tall

2025-tallene er nå endelige (reviderte), publisert av SSB 16. juni 2026, og er hovedåret i dette heftet. 2024-tallene står igjen som sammenligning. Alle hovedkonklusjoner bygger på endelige tall.

Hvor kommer tallene fra?

Alt bygger på åpne kilder: Statistisk sentralbyrå (KOSTRA), statens fordelingssystem, statlige tilsyn (Statsforvalteren), den lokale forvaltningsrevisjonsplanen og lokalpressen (Amta) samt kommunens egne nyhetssaker. Hver eneste tallpåstand er sporbar til kilden. Noen av kommunens egne primærtall lot seg ikke hente direkte fordi nettsidene og PDF-ene ikke var maskinlesbare — det er omtalt åpent i den tekniske rapporten.

Folkeversjon, oppdatert 16. juni 2026. Tall i millioner kroner der annet ikke er sagt; hovedår 2025 (2024 som sammenligning). Viktig presisering: når analysen sier at noe koster «mindre enn forventet», betyr det ikke at tilbudet er dårlig — men i Frogns tilfelle er det et tegn på bevisst, stram drift i en presset kommune. Og når noe koster «mer enn forventet», betyr det ikke sløsing, men at det finnes reelle eller strukturelle forhold bak tallet. Poenget er at valgene — særlig hvor mye innbyggerne skal betale i eiendomsskatt — bør tas med åpne øyne.